СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LV. Ч. 137. ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, субота, 14-го червня 1947. No. 137. JERSEY CITY and NEW YORK, Saturday, June 14, 1947. VOL. LV.

ТРИ ЦЕНТИ в ЗЛУЧ. ДЕРЖ. АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗАКОРДОНОМ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS IN THE U. S. of AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

БОРОТЬБА ЗА ПРЕЗИДЕНТСЬКЕ ВЕТО ПРОТИ ЗАКОНОПРОЄКТІВ

Вашингтон. — Урядовий Вашингтон заінтересований двома останніми законопроектами, які вижидають підпису президента, не менше ніж закордонними справами. Законопроект податковий вже назрів до вирішення президента і лише жде його приїзду з Канади. Робітничий законопроєкт може виждати ще один тиждень. Про податковий законопроєкт говорять загально, що його президент завет ує. Інакша опінія є про робітничий бил Тефта-Гартлія. Секретар Праці Луїс Швеленбак вже виготовив свій реферат для президента і заявився за покладення вета. Інші члени кабінету мають протилежні погляди. Дискусія йде над тим, чи підписання нового билу поможе стримати страйк вугіляних шахтярів. Секретар внутрішних справ Круг є того погляду, що голова майнерської юнії Джан Л. Луїс якраз буде мати нагоду кинути гасло: „Страйкуйте проти поневолення робітників", коли б так президент підписав робітничий бил. — Не менше важний є політичний бік справи. Тому, що робітничі юнії підтримували досі Демократичну Партію при виборах беззастережно, вони могли б піти проти демократів при наступних виборах в 1948 р. на випадок, коли б демократичний президент підписав новий законопроєкт. Тоді теж юнії на спілку з комуністами прилучились би до Генрія Волеса та разом вони могли б створити Третю політичну партію в Америці. — Ці всі справи мусить узяти під увагу президент Труман, заки назріє в нього рішення, що зробити з билом.

РИЧБЕРГ ЗАПОВІДАЄ ПОНОВНЕ ПРИЙНЯТТЯ ЗАКОНОПРОЄКТУ.

Гат Спринґс, Ва. — Доналд Ричберг, звісний юнійний адвокат і знавець робітничих справ на зібранні Американського Товариства Дроґеристів, висловив погляд, що надходить час, драстичної зміни робітничих законів" — без огляду на це чи президент підпише, чи відкине бил Тефта-Гартлія. Коли б президент поклав своє вето, то конгрес ухвалить бил ще раз. Ричберг заявив, що серед населення слідно загальну ворожнечу до „невідповідальної лейборархії". Американський робітничий рух опинився підо впливом комуністів і тому цей рух тепер настроєнний так ворожо до промислової та політичної демократії, як Молотов або Громико, казав Ричберг.

ПРЕЗИДЕНТ ЗА ДАЛЬШЕ ОБМЕЖЕННЯ ТОВАРОВИХ КРЕДИТІВ.

Вашингтон. — Президент Труман звернувся до конгресу з домаганням, щоб продовжити урядові повновласті для контролі товарових кредитів. Президент того погляду, що купівля товарів на сплату ратами стає причиною економічного хитання, зменшення продукції і безробіття. Коли б конгрес не підтримав президента у його намірах, тоді він відкличе всі обмеження кредитів, які існують тепер на підставі воєнних повновластей.

ПОВОРОТ ПРЕЗИДЕНТА ТРУМАНА З КАНАДИ.

Після триднeвого гостювання у Канаді президент Труман вернувся домів у пятницю 13 червня. Перед виїздом з Отави він відбув пресову конференцію у якій заявив, що його наміром є: світовий мир і приязнь з кожною державою у світі. Слово „з кожною державою" пояснюють репортери, що це відноситься до Росії. Приявний на конференції премієр Канади Мекензі Кінг заявив, що кожна думка, яку президент висловив, находить щирий відгомін у кожного, хто його стрічає. По дорозі до Вашингтону оглянув президент водопад Ніяґари, на границі Канади й Злучених Держав.

ЕКСПРЕМІЄР УГОРЩИНИ НАДЬ В АМЕРИЦІ.

Вашингтон. — Департамент стейту потвердив вістку, що бувший премієр Угорщини, Ференц Надь, приїздить до Злучених Держав разом з жінкою і двома дітьми. Він перебував на вакаціях у Женеві, в Швайцарії, в часі, коли комуністи зробили переворот на Угорщині і скинули його з уряду отже йому легко було вибратися до Америки. Негайно після приїзду літаком, Надь відбуде конференцію в департаменті стейту.

ПОГРОЖУЮТЬ СМЕРТІЮ ПРОТИКОМУНІСТИЧНИМ КОНГРЕСМЕНАМ.

Вашингтон. — Предсідник Комісії Неамериканських Діянь Дж. Парнел Тамес і член Комісії Джан Е. Ренкин дістали погрози смерти у листі, писанім на постичний лад. Не зважаючи на те . Тамес проголосив таку програму праці на кайближчу будучність: 1. Переслухання над інфільтрацією комуністів у робітничих юніях — від 23 червня; 2. переслухання над програмою для припинення діяльности фашистів; 3. свідоцтво Віктора Кравченка (26 червня) про це, як комунізм діє в Росії і що жде американців на випадок панування комунізму.

Спільні наради представників американських і канадійських українських комітетів

Отава, 12. червня. — Дня 11. червня відбулися в Отаві, Канада, наради представників Злученого Українського Американського Допомогового Комітету і Українського Допомогового Фонду Канади. Предметом нарад були такі справи: ведення дальшої спільної акції в справі переселення українських скитальників з Европи до різних країн, вдержання Українського Бюра в Лондоні та висилка делегатів до американської, британської та французької зон Німеччини і Австрії.

Другого дня, 12. червня, відбулися наради представників Українського Конґресового Комітету Америки та Комітету Українців Канади. Головною точкою нарад була підготовка Української Панамериканської Конференції, яка має відбутися в осені цього року в Злучених Державах. Крім цього обговорювано дальші способи правної оборони українських скитальників в Европі.

В згаданих нарадах Українських Комітетів зі Злучених Держав і Канади брали участь: Від Зл. У. А. Допомогового Комітету: д-р Володимир Галан та Богдан Катамай. Від Українського Конґресового Комітету: Дмитро Галичин і д-р Л. Мишуга. Від обидвох канадійських Комітетів прибули: о. д-р Василь Кушнір, адв. Ярослав Арсенич і Остан Василишин.

СПРАВА ДОПУЩЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ СКИТАЛЬНИКІВ ДО КАНАДИ ПЕРЕД СЕНАТСЬКИМ КОМІТЕТОМ КАНАДІЙСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ.

Отава, 13. червня. — В четвер, 12. червня, відбулося переслухання делеґації Комітету Українців Канади перед Комітетом Сенату Канади для Справ Імміґрації та Праці в справі допущення до Канади українців, що находяться на скитальщині в Европі. Делеґацію творили: о. д-р В. Кушнір, адв. Я. Арсенич та О. Василишин. Делеґацію та її ціль представив Антін Глинка, посол до канадійського парляменту. Посол Глинка зазначив, що Комітет Українців Канади репрезентує канадійців українського походження, обєднаних в шістьох центральних організаціях, підкреслюючи, що це є обєднання людей різних політичних та релігійних угруповань, за виїмком комуністів. Головним речником делеґації був адв. Я. Арсенич. Він передав кожному з членів Сенатського Комітету обширний меморіял, на 40 сторін, з якого видвигав поодинокі важніші точки, покликуючись рівночасно на сторінки, на яких подані ближчі дати про канадійських українців чи українських скитальців в Европі. Адв. Арсенич представив характер цього людського матеріялу, що зачав прибувати тому 50 років з України до Канади, доказуючи числами та фактами, до чого добився в Канаді український хлібороб. Уся ця статистика, що представляла сучасний стан канадійських українців, як найбільшої канадійської групи словянського походження, викликала відразу велике зацікавлення серед членів Сенатського Комітету і вони ставили різні запити, в часі самого звіту, щодо числа українських фармерів, робітників, бизнесменів, професіоналістів і т. п. Зокрема здивувало їх велике число учителів і вони питали зі здивуванням, чи це всі ті, що родились і виховались в Канаді, на що дістали потверджуючу відповідь. Питали теж, з яких країн прибували давні українські імігранти, а навіть про таке, яка є квота для українців в Злучених Державах, на що давав вияснення теж і посол Глинка. Адв. Арсенич представив потім склад української нової іміграції в Европі, обговорюючи обширніше, в чому полягає її вартість. Українські скитальці, говорив адв. Арсенич, що є жертвами комуністичного та націстського тоталітаризмів, будуть в Канаді найкращими поборниками комуністів і допоможуть як наочні свідки створеного диктатурами пекла в Україні, викорінювати большевизм споміж українських рядів у Канаді. Тут знов вивязалася ширша дискусія на тему, скільки є українських комуністів в Канаді. Адв. Арсенич подав, що таких комуністів є не більше 10% з цілого числа канадійських українців. Один з членів Комісії виявив здивовання, що так багато, на що предсідник Комітету відповів з усміхом, що між канадійськими скачменами комуністи становлять 15%. Посол Глинка звернув увагу, що властиво головні й небезпечні є тільки провідники українських комуністів, а звичайне робітництво не винувате, впало, часто з економічних причин, жертвою демагогічної комуністичної пропаганди. Адв. Арсенич, представивши користи, які мала б Канада від нових українських емігрантів, порушив проблему переміщених осіб в Европі з чисто гуманного огляду та ідеалів свободи, на яких побудоване життя в Канаді. Сенатський Комітет вислухав ще коротких завваг делегата О. Василишина, що, зупинившись на скитальниках з Буковини, заторкнув справу боротьби українців за ті ідеали, за які боролись Аліянти. Переслухання завершив о. д-р Василь Кушнір, голова делеґації, зупинившись на християнській моралі та етиці, що є в основі Канади, представив українських скитальників як християнських ідеалістів та мучеників за високі ідеали людства.

Голова Сенатського Комітету, сенатор Джеймс Мордок, висказав адв. Арсеничові і іншим членам української делеґації подяку за „знамените представлення" цеї проблеми, з чим погоджувались теж і члени Комісії, вітаючи заяву предсідника оплесками.

Дикий терор в Угорщині

ВИСТУП ОПОЗИЦІЙНОГО ПОСЛА; СОВЄТАМ ВРУЧЕНО АМЕРИКАНСЬКИЙ ПРОТЕСТ.

Будапешт, 12. червня. — Сьогодні в Мадярському парляменті виступив провідник правого відламу т. зв. партії визволення Б. Сульок, заявляючи, що Угорщина перемінилася в поліційну державу, охоплену диким терором та з сіткою урядових шпигунів, що виключають будьяку публичну, або приватну свободу. Сульок виголосив свою промову, яку вважається за найсміливішу від часу „визволення" Мадярщини Совєтами, приблизно в тому самому часі, як американська протестаційна нота була вручена совєтському предсідникові Контрольної Ради Союзників в Угорщині, ген. В. П. Свірідову. Текст американської ноти буде опублікований разом зі совєтською відповіддю, але відомо, що в ній американський уряд домагається доходжень, які мала б перевести американсько британсько-совєтська комісія в справі совєтської інтервенції в мадярському перевороті. Місцева американська пресова служба задумує теж відповідно спопуляризувати текст американського протесту, якщо він не був би опублікований в мадярській пресі. Виступ Сульока в парляменті викликав бурю комуністичних протестів і комуністичні посли, з предсідником парляменту включно, її часто перeривали. Після цього виступу дальші наради парляменту відложено. Рівночасно повідомляється, що совєтські окупаційні власті відмовили права вступу на мадярську територію американському представникові ЮНЕСКО, Гаролдові Снайдерові.

БРИТАНСЬКА АКЦІЯ В СПРАВІ ПОДІЙ В УГОРЩИНІ.

Лондон, 12. червня. — Британський уряд продовжує свою акцію в справі вияснення совєтської ролі в мадярському комуністичному перевороті. Державний секретар Гектор МкНіл заявив сьогодні в парляменті, що британський уряд дає Совєтам ще раз нагоду вернутися до легальних засобів в міжнародній політиці. Підкреслюється, що становище Британії під цим оглядом не є таке рішуче, як американське і не однаково, як з внутрішних так і зовнішних причин. Британський міністер закордонних справ мусить до деякої міри числитися зі „збунтованими" ліво-наставленими послами своєї власної лейбуристської партії, як теж мусить зважати на потребу торговельних взаємин зі Совєтами. Інше діло, що теж сам тон британської дипломатії різниться від американського. Проте, виступ державного секретара МкНіла вважається за виїмково гострий проти Совєтів. Британський амбасадор в Москві дістав дальші доручення вияснити цілу справу зі совєтським урядом.

БАЛКАНСЬКИЙ СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ

Букарешт, Румунія, 12 червня. — У висліді відвидин румунського премієра Петру Ґроза в Югославії приготовано румунсько-югославський договір, що буде частиною системи союзів, якими звязується тепер південно-східні европейські країни, опановані большевиками. Вже підписані і ще плановані договори між Румунією, Болгарією, Югославією, Угорщиною та Чехословаччиною створять другий совєтський союз балканських країн, до яких мала б долучитися теж Молдавська совєтська республика.

ЩЕ ОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ В МОСКВІ.

Штокгольм, Швеція, 12 червня. — Шведські кореспонденти у Фінляндії довідалися, що протягом літа має відбутися в Москві „сусідська конференція", в якій взяли б участь представники поодиноких Балканських і Балтійських країн. Совєтський уряд мав запросити премієрів Румунії, Болгарії, Мадярщини і Чехословаччини, як теж Югославії і Фінляндії, щоб вони провели літо в Москві і при цій нагоді „поговорили собі". Вістка не є офіціяльна.

ДАЛЬША ЧИСТКА В БОЛГАРІЇ.

Софія, 12 червня (АП). — Сьогодні повідомлено, що болгарські комуністи поширили свою чистку на опозиційних членів парляменту, викинувши з нього 23 членів опозиційної аграрної партії. Згаданих 23 послів вважалося за найбільш активних в опозиції, очолюваній заарештованим перед кількома днями Н. Петьков-им. Комуністи твердять, що ці посли самі „зрезигнували", натомість посли заявили, що вони „не резигнують". Між „вичищеними" є загально відомі болгарські діячі, між іншими теж два бувші міністри.

БОЛЬШЕВИКИ УБИЛИ ВІДЕНСЬКОГО ПРЕДСТАВНИКА ШВЕДСЬКОЇ ДОПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ.

Відень, 12 червня (АП). — Вчера в ночі совєтський сторож застрілив недалеко чехословацького кордону керівника віденської місії шведської допомогової організації для дітей, Арне Карльсона, що разом з жінкою і малим сином їхав автом з Мадярщини до Чехословаччини. Шведське посольство у Відні назвало вбивство свого громадянина совєтським сторожем „жалюгідним випадком". Шведське міністерство закордонних справ доручило свому представникові у Відні прослідити справу.

ЗВЕРНЕННЯ ПАПИ ДО ГОЛАНДСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ.

Рим, 12 червня. — Папа прийняв сьогодні на авдієнції голандських кореспондентів і в зверненні до них виявив велике занепокоєння теперішнім положенням в світі. Папа взивав кореспондентів, щоб вони використали свою силу для поправи людства, чого не можна зробити фалшом і пустими обіцянками, тільки скріплюванням енергії в духовому й моральному житті.

ЕСПАНЦІ БУДУЮТЬ НАЙСИЛЬНІШУ РАДІОВИСИЛЬНЮ.

Мадрид, 12 червня. — Згідно з повідомленням еспанської преси, на еспансько-африканському острові Фернандо По будується найсильнішу в світі комерсійну радіовисьцю, що матиме 200 кільоватів і своєю силою буде рівнятися двом урядовим американським радіовисильням на побережжі Пацифіку. Радіовисильна буде використовувана насамперед до торговельних реклям для Европи, Африки та Південної і Північної Америки.

КОАЛІЦІЙНИЙ УРЯД ДОЛІШНЬОЇ САКСОНІЇ.

Бад Зульцуфлен, Німеччина, 12 червня. — Сьогодні тут повідомлено про створення коаліційного німецького уряду для цеї провінції. Премієром є соціял-демократ Гайнріх Копф. В уряді заступлені всі партії. Комуністи мають міністра без окремого призначення.

ЩЕ ОДНА ТАЄМНА ЗБРОЯ, ЩО ДОРІВНЮЄ СИЛІ АТОМОВОЇ БОМБИ.

Окленд, Нова Зеляндія, 13 червня. — В канадській пресі появилося повідомлення, що в Новій Зеляндії розвинено нову зброю, яка своєю силою дорівнює атомовій бомбі і тому з черги може відіграти рішаючу ролю в світовій політиці. Роду зброї не подається. Над її розвитком працювалося ще з часів війни і її проєкт був під Верховним Командуванням Злучених Держав і Великої Британії. З новим винаходом звязане імя професора інженерії на Оклендському університеті, Т. Д. Дж. Ліч-а, за що він дістав від британського короля Орден Британської Імперії. Проєкт таємної зброї зразу походив від новозеляндця Віллінґтона, що закомунікував його американцям і англійцям, які з черги негайно створили відповідний фонд дальших доходжень. Плян мав бути зразу здійснений на Фларидї, але опісля вибрано Нову Зеляндію. Нову зброю держиться в найбільшій таємниці.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сити і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з понеділка (з англійською Частиною):		Monday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НОВИЙ СВІТ

Після відкриття американського континенту европейськими людьми, його названо „Новим Світом" в чисто фізичному порівнанні з відомими від давна европейським, азійським та африканським континентами. Сьогодні це поняття „Нового Світу" вже можна застосувати до американського континенту в найширшому духовому, політичному та економічному розумінні. Багато думок на цю тему насувають сьогоднішні відвідини президента Трумана в Канаді.

Історія знає багато відвідин державних мужів і теж голов одної держави в другій. Але вона знає дуже мало таких відвідин, як гостина президента Трумана в Канаді, чи недавно в Мексико та взагалі, як відвідини державних мужів американських країн. Спостерігаючи ці відвідини, бачиться насамперед цю безсумнівну обосторонню щирість і доброзичливість, повну відсутність будьяких „задніх планів", що є головною прикметою того рода імпрез в Европі. Президент Труман поїхав до Канади, відповідаючи на недавні відвідини у нас канадського генерал-губернатора. Поїхав з п-нею Труман та дочкою і слідкуючи за перебігом прийнять, слухаючи промов і читаючи коментарі на цю тему, справді мається враження і переконання, що зустрілося двох добрих сусідів і приятелів, що не тільки шанують себе і свої інтереси, але й кожний з них готовий другому порадити та допомогти по своїй спроможності найбільше й найкраще.

Щирість та сердечність виявлена в прийняттю президента Трумана в Канаді є тільки віддзеркаленням щирости і сердечности в добросусідських стосунках наших двох країн. Вже було багато всіляких, насамперед зовнішних спроб розпалити бодай конкуренційний антаґонізм між Америкою та Канадою. Але вислід цих намагань є цілком протилежний: замість антаґонізму тільки скріплюється приязнь і співпраця. Сьогодні Злучені Держави й Канада мають спільний оборонний плян, мають стандардизацію зброї, а для їх господарських стосунків хай послужить факт, що минулого року Америка дістала з Канади два рази стільки продуктів, як з Великої Британії, Франції, Китаю і Росії разом взятих, а Канаді доставила приблизно стільки, що Британії і Франції разом. Це саме відноситься і до інших ділянок співпраці.

Американсько-канадський кордон є безсумніву найменше стережений у світі, а при цьому найбезпечніший. Бо хоча на ньому не має ані бетонових укріплень, ані дивізій війська, то він забезпечений найсильнішою й найуспішнішою зброєю, імено: доброю волею та приязню обидвох народів.

Взаємовідносини цих двох суверенних країн, Злучених Держав та Канади, так яскраво виявлені гостиною президента Трумана, є чи не найкращим виявом „Нового Світу" в найширшому і найкращому розумінні, що його створено на американському континенті та якого так прагне втомлене війнами населення старого, головно европейського світу.

В. Л.

Справа самостійности Індії

Індія має бути самостійна. Індуські націоналісти вимагали самостійности Індій від десятиліть. Англійський робітничий уряд обіцяв їм дати її. Найпізніше в 1948 р. мають останні англійські урядовці і вояки покинути країну. Проте, тільки тепер стає ясно, на які величанські комплікації надибує це вирішення. Замість самостійних Індій, одної самостійної держави, прийде мабуть до трьох „самостійних Індій".

Лорд Мавнтбаттен, останній англійський віцекороль Індій, повернув уже до Делгі, щоби передати індійським партіям вирішальну постанову лейбуристського уряду. Спроба союзної конституції для Індій, яку в минулому році опрацювала англійська кабінетна місія в Індіях, впала. Поділ Індій стоїть на дневному порядку.

В Індіях живе 255 мільйонів Індусів і 94 мільйонів Магомеданців. Крім цього є там християни, сіки та інші релігії. На території індусів панує так зв. конгресова партія, партія індуських націоналістів під проводом Ганді і Негру. На магометанській території панує Музулманська Ліґа, керована адвокатом Йінаг-ом. Вона вимагає оснування музулманської держави в Індіях, яку називає Пакістаном.

Лейбуристський англійський уряд рішив порозумітись з індуською Конгресовою партією. Вільні Індії, на думку англійського уряду, лежать в інтересі Англії. Вони мають самі рішати, чи захочуть залишитися в британській спільноті націй. Вільні Індії є цінніші для Англії, як поневолені, для удержання в послуху яких потрібні маси війська. Вільні Індії будуть підпорою для англійської політики на Пацифіку. До конгресової індуської партії належать різні елементи; Негру є демократичним соціялістом. Проти індуської конгресової партії виступає фанатично музулманська ліґа. Власне кажучи, обі ці партії ведуть уже віддавна громадянську війну.

Лейбуристський уряд докладав усіх заходів, щоби довести до порозуміння між обома партіями. Вибрано установчі національні збори, щоби опрацювали конституцію. Однак, відпоручники музулманської ліґи не захотіли брати участи у них. Іменовано чисто індуський уряд (віцекороль є офіційно премієром міністрів, але Негру є заступником премієра і веде державні справи). Музулманська ліґа не захотіла спершу брати участи в уряді. Пізніше згодилась на це, але її міністри працюють без усякого контакту зі своїми колегами.

Англійський лейбуристський уряд заповів уже, що Англія покидає в наступному році Індії без огляду на те, чи в цьому часі буде ухвалена конституція для вільних Індій, чи ні. Але хто має перебрати владу? Поділ Індій на Індустан і Пакістан — неминучий.

Проте, це було б ще не велике лихо. Але ж музулманські провінції лежать частинно на заході (Панджаб, Сінд і північно західна провінція) і частинно на сході (Бенгалія і Асам). Між ними лежать індуські території. Крім цього в музулманських провінціях є великі меншости індусів.

Дотого, тільки 300 мільйонів індусів живе в британських Індіях. Окого 80 мільйонів є під пануванням якої сотні февдальних князів під протекторатом Англії. Ці магараджі і раджі це здебільшого деспоти, що живуть коштом своїх підданих і стали мільярдерами. Більшість із них хоче залишатись під англійським протекторатом. Однак, коли не буде вибору, вони готові замінити англійський протекторат на індуський. Зате більшість раджів хоче мати свою власну самостійну державу, [illegible] має називатись Раджистаном.

В цій критичній ситуації відограє ще справа армії Індій велику ролю. Досі вона стояла під проводом Англії. Можна було надіятись, що армія буде на далі спільна. Однак тепер, коли Індії мають бути поділені, не має мови про спільну армію. А окремі армії Індустану, Пакістану і Раджістану з погляду мілітарного, без значення і можливо будуть ще взаємно поборюватися.

Певна річ, у цій ситуації не так легко для лейбуристського уряду зберегти зимну кров. Кожний промах може мати необчислимі наслідки. Що британська потуга, подібно як старий Рим, при всіх браках була владою ладу, яка давала опанованим народам Індій багато користей, в цьому не має сумніву. А уступлення її грозить хаосом в країні. Проте, й це певна річ, що удержання цеї влади в її старій формі, просто неможливо вже. Тільки чесне порозуміння Англії з колоніяльним народом Індусів, яким вони досі були, може бути розвязкою питання. Однак, знайти вихід з цеї заплутаної ситуації і не допустити до хаосу в перехідному часі — це надзвичайно велике завдання. Слід сподіватися, що сучасний робітничий уряд Англії вийде побідно з цеї ситуації, що буде їм історичною заслугою світового значення.

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЗНАЧИТЬ, НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОБУДОВАНА НА ПЕВНИХ, ТРІВКИХ І СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.

Віктор Немрович.

ЛЮБОВ ДО УКРАЇНИ

Непоборність і неподоланість українського народу, його життєва сила воістину дивовижні. Кожний напасник, прийшовши на українську землю, щоб поневолити її, раніш чи пізніш відчував відвічний закон українського життя: ворог або сам гинув, або зазнавав страшної руїни. Так, виснажені і вичерпані довголітньою боротьбою з українським народом, пішли в історичне небуття хозари і печеніги, половці і татари. Польщу тому так леґко остаточно поділили в 1795 р., що вона в XIV-XVIII ст. безоглядно витрачала свої сили в безнастанних війнах з Україною. Неоцінна заслуга українського народу і в тому, що большевикам відразу по приході до влади не вдалося поширити свого панування за межі російської держави. Відроджена в 1917 р. Українська республіка своїм героїчним спротивом врятувала Захід від большевицької навали.

Український народ впродовж свого історичного буття виявив надзвичайну відпорність і життєздатність. Доля не була милосердною до нього. Не раз ворожі навали перекочувалися від краю і до краю Української землі, залишаючи по собі спалені і зруйновані оселі, гори людських трупів. Але проходили роки й Україна знову воскресала, розцвітала на руїнах і згарищах. Як леґендарний Фенікс, що воскресає з попелу, так і наша Батьківщина відроджується після кожного лихоліття.

Сили для одвічного змагання з злою долею українці черпали з любови до рідної землі, до рідного краю, до Батьківщини. Ця безмежна любов до України була сильніша над усе. Вона давала змогу укр. народові перетривати найбільші хуртовини, які тільки знає історія світу. Потуга українського народу — в його нерозривному зв'язку з землею, рясно политою кров'ю і потом наших предків. З землею, що своїми соками виплекала наш народ своєрідним і великим, розумним і роботящим, талановитим і невмирущим.

Любов до Батьківщини наснажувала на величні подвиги Святослава Завойовника, Володимира Великого, Ярослава Мудрого, Романа Галицького, — тих, що творили та поширювали могутню державу Русь-Україну, підносили культуру і добробут народу.

Патріотизм породив Дмитра Вишневецького, Петра Сагайдачного, Северина Наливайка, породив залізну когорту хмельничан: славного Кричевського, Богдана Хмельницького, Петра Дорошенка, Івана Мазепу. Тих, чий творчий розмах, величні державні задуми і чини, незламна енергія і лицарський дух досі хвилюють і дивують нас. Любов до України рушила незчисленні покоління українського народу. І тих, що в підпіллі гартували сили для боротьби з царатом, і тих, які смертю героїв загинули на бойовищах Визвольних Змагань, і тих, що нині борються за честь і волю України.

Вороги знали, в чому сила українського народу. Лютуючи і шаліючи від неподоланого опору, вони прагнули вбити наш патріотизм, намагалися позбавити українців славного історичного минулого, вбити історичну пам'ять українського народу. Виставити його пришелепуватим „Іваном, непомнящім родство". Так діяли і царський міністер Валуєв з його несамовитим „Нє било, нєт і бить нє може", і його теперішні послідовники в Україні. З особливою ненавистю і люттю намагаються сьогочасні окупанти України забризкати скаженою слиною ідею української державної самостійности, безпощадно винищити справжніх патріотів.

Північні загарбники всіма методами культивували і популяризували фальшиву теорію спільного історичного минулого „братських" народів та „общіх істоков русской культури". Це роблено для виправдання аґресії большевицького імперіялізму. Бо коли припустити в минулому століття спільної духової творчости москалів і українців, це означатиме, що і тепер між ними багато спільного. А на цій основі вже не трудно обґрунтувати ідею „єдіной і нєдєлімой" у її дореволюційній чи теперішній сталінській інтерпретації. Все це робилося і робиться для того, щоб затуманити свідомість українців, спантеличити їх, запевняючи, що різниці між українським народом і його „старшим братом" власне немає. Отже українці не мають рації боротися за власну державу, відокремлюватися від „братскаво народа".

Багато уваги приділили вороги духовому роззброєнню українського народу, притупленню почуття національних гордощів та окремішности, культурної своєрідности, розуміння державно-національних ідеалів. В Україні всіма методами могутнього державного апарату поширювано теорію меншевартости українців, порівняно з їх „вєлікімі братьямі". Різними засобами навмисно принижувано вартість української культури, всіляко підтримувано тенденцію звести українську культуру на щабель провінційного примітивізму.

Намагаючись убити історичну пам'ять українського народу, нашу історію всіляко фальшували, паплюжили, безсоромно обкрадали і придворні царські історики Карамзіни та Іловайські, і їхні большевицькі наступники Покровські, Шестакови, Панкратови. Це вони поклали історичне минуле України в прокрустове ліжко московської історії. Це ж вони вкрали у нас славну добу Київської Руси і по-шахрайському припасували до російської історії. Це ж вони сплюжили і осквернили героїчну добу Козацько-гетьманської України. Це ж большевицькі історики закидали болотом, заплямували історію Визвольних Змагань українського народу після занепаду держави Романових в 1917 р.

Тридцять років стоїть над українською землею чад брехні і фальшування історичного минулого. Вянуло і завмирало все органічне, самобутне, національне, а натомісць розцвітали чужі впливи і чужа ідеологія. У своєму блюзнірстві вороги не зупинялися перед збезчещенням святощів українського народу. Вся система ворожої пропаганди була спрямована на те, щоб примусити українців забути свою правду, свої традиції і минуле, навчити їх молитися чужим, московським божкам.

Не зважаючи на найрафінованіші і найпідступніші методи, ворогові так і не вдалося знищити наш патріотизм, убити нашу національну віру і нашу національну душу. Українці не забули, здебільшого, чия кров тече в їхніх жилах, не стали безбатченками.

Любов до України, справжній патріотизм змусив тисячі представників усіх верств українського народу і всіх українських земель піти на еміграцію, щоб тут далі продовжувати працювати і боротися для України. — („Українські Вісті").

Uncle Sam Says



If you can't write a good big figure in the space above then you'd be smart to adopt a method of savings that millions of Americans have found to be absolutely sure fire. This method is the regular buying of United States Savings Bonds. People buy Savings Bonds now on two convenient plans. If you are on a payroll, through the Payroll Savings Plan. If you are a professional man or woman or self-employed, through the Bond-a-Month Plan at your bank. By signing up on either plan, twelve months from now you will be able to write a nice healthy sum in that space up above.

U. S. Treasury Department

Ол. Луговий. Права застережені.

Дажбожі Внуки

I. НА ЧУЖИНІ МІЖ СВОЇМИ

52)

— Ми з Ростиславом разом підемо на медицину...

— То ще невгадано! — загадково казала її мати.

Ірину Андріївну трохи клопотали ті значні маєтки, що про них писав син, тай доня простодушно виспівала. Воліла б, щоб батьки дівчини були трохи біднішими. Однак... Чи ж батьки дітям вороги?... Майна Ростислав не шукав. Якщо б не одиначка Іринка — мала б братів чи сестер — казала б синові майна зректися. Що ж, коли воно від дівчатка невіддільне!... Люди плескатимуть язиками всіляко... Але це неминуче, поплещуть, та й перестануть... Все таки не розуміла одного: — Як то син і доня швидко так запізналися?

— Як... — простодушно перепитувала Ірина, коли змучилася грою.

— Я й сама не знаю!... Твій син, матусю, чарівник! — Розповідала, як вона загадувала у вагоні, чи він оглянеться, як зайшов у перше до крамниці, трохи не впала з втіхи й сорому... Ну, й потопилися одно в одному без останку, хоч би капелюхи спливли. Соромилися не себе, а людей. Решту приспішила музика. Грали, й не чули себе. Спамяталися, аж може сотку разів поцілувавшися, того самісінького вечера.

— Ой, доню!... Як же так можна було?...

— Хіба я знаю, як? Хлопців я бридилася. Ростислава вперше побачила — відчула підсвідомо, — що я буду його, він моїм... ну, й бачите, чим закінчилося! — Ірина смішно розвела руками.

— От, безсоромні! — Жартовливо журила дочку мати Маруся.

— Е, мамо! — відважно сказало дівча. — Зважати на сором, то й любови ніякої не було б на світі. Я не розумію, як то можна соромитися, коли любиться?... Певно, сором сторонних, чужих... Заждіть трохи, ми ще не так вам вистроїмо!

— А батьки ж тоді що? — випитувала мама Іруся.

— Мама сама аж сплакне, як ми з ласки своєї їм щось заграємо. Першого вечора назвала нас діточками. Ростиславові сказала, щоб кликав її мамою, а батька — татом. Я не знала, навіть, чи Ростислав у нас житиме. Думала й передумувала, як би то батьків умовити, а вони в той час вже нас спарували...

Ірині давали до вибору — лягати з котрою будь мамою на ліжку, або на канапці. Вона закомандувала по своєму. На ліжку потовпляться в трьох. Їй приємніше буде спати з обома мамами. Мовляв, у котрий бік повернеться, то все на маму натрапить. Ну, й шкода Любчика. Деж йому качатися по підлозі на кухні? Борони Боже ще під кухню в ночі закотиться, завтра й не здибати буде... й ударитися об кухню може, не спаматавшися... Матері пристали, щоб син спав на канапі, в кімнаті таки. Він вийшов в кухню поки жінота не пороздягається, не полягає.. Роздягатися при матерях — дівчина трохи соромилася. Ними підохочена, швиденько скинула плаття з себе, й стрибнула в середину, сховалася поміж мамами. Тулилася до грудей одної й другої, обнимала й пестила обох.

Трохи дівчину уговкали. Ростислав загасив світло, роздягнувся напотемки, й ліг на приготовану йому постіль, коло відкритого вікна. Потомлені приємними враженнями вечора — спокійно поснули.

Ірина Андріївна, чи мама Іруся, схопилася гень, по десятій годині. Потиху заходилася готувати любим гостям снідання. Щаслива усмішка булудила на її устах, при згадці всього, що сталося. Вчорашне просто не містилося в її голові. Сироти — чужинці без хати й без краю всього тиждесь тому, вона знайшла любу сестру і брата, чарівну донечку, а син її любу дружину, чудових батьків... Володимира Андрієвича ще не знала, — пізнала трохи з його листа. Він певно Марусі і доні до пари. Був би відмінним він — його дружина й дочка не були б так гарними, щирими, шляхотними. Духом батька живе вся родина. Хотілося плакати — й сміятися. Як чудово звела їх доля!... Двоє Володимировичів — і обоє Любомири, — Любко й Любка. Двоє Андрієвичів, двоє Юрьєвичів. Дві Марусі, дві Ірусі, два Володимири. Наче б одна родина, не дві. Ну, і Ставровичі... Іруся, до свого назвища додасть перше назвище чоловіка... Вона й не думає відмовлятися їхати, тільки... Син і свати як собі хочуть, а вона платитиме за своє удержання! Не погодяться, більш, як певно!... Чи ж не варто поступитися скрупулянтністю для повного щастя в родині?... Якось погодяться, щоб її гідности не понизити...

Зайшла господиня. Зацікавлено оглянулася на сплячих, потиху перейшла до кухні.

— У вас, пані, гості? — питала пошепки.

— Еге ж! Приїхав син з нареченою і її мамою!...

— З нареченою?! Ваш син щойно ж пару днів тому роботи шукати поїхав...

— А замісць роботи знайшов дівчинку. Так видно доля хотіла! Вибачйте! Ми може не давали вам спати?...

— Ми й сон забули від музики! Хто у вас так чудово грав?

— Обоє на переміну, син і доня!... Жалую, пані Крук, що буду від вас вибиратися!...

— Ви поїдете? — Господиня посумніла. — До батьків дівчини?...

— Певно! Житиму з дітьми! Чого тут дармуватиму?...

— А там, думаєте, знайдете роботу? Тепер безробіття скрізь...

(Дальше буде).

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода".

Д-р Василь Федорончук.

ІТАЛІЯ ПО ВІЙНІ

(Розвиток італійських політичних відносин).

(Надіслане з Европи).

2)

Економічна політика.

Корбіно розумів, що передумовою оздоровлення державних фінансів була стабілізація ліри, отже спинення інфляції, проти якої треба було боротися всіма засобами економічно-фінансової політики. Держава мусіла в першу чергу здержатися від друкованя нових паперових грошей, щоб не збільшувати їхню скількість в обороті й таким чином не викликувати підвищення цін на продукти та тим самим ще більше обезцінювати ліру. Бо, при зрозумілій невистачальній скількості продуктів у час війни чи безпосередньо по ній, чим більше грошей є в обороті, тим вищі є ціни на продукти, отже і тим менша є вартість грошей. Засобами протиінфляційної політики Корбіна були: зменшення державних видатків, що, між іншим, потягає за собою також редукцію персоналу в державній адміністрації, побільшення державних приходів, зокрема через підвищення різного рода податків, і затягнення внутрішніх та зовнішніх позичок. Хоча Корбіно і є прихильником ліберальної економії, то в своїй економічній політиці він посвячував її засади вимогам державної інтервенції й контролі в тих галузях економічної діяльности, в яких та інтервенція і контроля були необхідні.

Скочімарро натомість обстоював потребу зміни валюти, при чому можна було б ствердити висоту приватного багацтва і наложити відповідні податки на багацтва, набуті в недозволений спосіб підчас війни; він зайняв становище проти зменшення державних видатків, бо ця міра кинула би на брук поважне число матеріяльно залежної від держави урядничої й робітничої верстви, та настоював власне на підвищення платень робітникам і урядовцям. В економічних, продукційних і фінансових умовинах, в яких знаходилася тоді й також тепер Італія, здійснювання такої політики, а зокрема підвищення платень не опиралося на здорових економічних передпосилках і могло тільки створити ще кращі передумовини для інфляції. Ще свіжі приклади валютових катастроф Греції й Мадярщини були остерігавчими для провідних економічних кол Італії. Ці самі кола сумнівалися також, щоб зміна валюти могла врятувати ліру від обезцінення і спричинитися до економічної стабілізації країни, бачучи на французькому валютовому досвіді, що виміна франка не вистарчала для оздоровлення економічних відносин Франції, яка ще і тепер борсається з економічними трудноцами. Почата соціялістом Блюмом і продовжувана його наслідником Рамадіє політика цін, що виявляється в постепенному знижуванні цін на продукти (перша міра заряджувала 5%-ове зниження), і рішучий спротив того ж самого Рамадіє домаганням синдикатів підвищити платні, є якраз протиінфляційними мірами, які в Італії поручувані й, коли тільки можна було, примінювані ще літом і осінню 1946 року лібералом Корбіно, давали додатні результати. Самою політично-доктринерською демагогією, якою користуються в кожній країні комуністи, не можна розвязати складних проблем фінансово-економічної політики. В економіці успішні є економічні міри, які, не творячи хвилевого враження, що ніби положення кращає як це може бути у випадку піднесення платень й що є властиво тільки самообманом, створюють передумови для фактичного покращання, хоча і за ціну початкової важкої самопосвяти продукуючих верств населення. Демагогією, отже, була пресова і парляментарна кампанія італійських комуністів проти політики Корбіна. Вона була тільки одним із аспектів їхньої акції, спрямованої до хаотизації соціяльного і економічного стану країни, щоб при тому реалізувати свої відомі політичні цілі. Ця акція комуністів спричинила була крізу уряду, яка покінчилася димісією Корбіна і заступлення його християнським демократом Бертоні, який, зрештою, точно здійснював програму свого попередника і тим гальмував інфляцію.

Це був період паризької мирової конференції, (вересень-жовтень 1946 р.), яка радила над мировими договорами з Італією, Фінляндією, Румунією, Мадярщиною і Болгарією. Запрошено було теж італійський уряд вислати делегацію на цю конференцію і висловити свій погляд у справі італійського договору. Очолював делегацію сам шеф уряду Де Ґаспері. Найбільш спірними точками цього договору між советським чи так зв. слов'янським і англо-саським блоками був Тріест і справа італьо-югословянського кордону взагалі. Зпочатку італійська комуністична партія одобрювала югословянські домагання Тріесту і Венеції Джюлії, якраз земель, за відзискання яких Італія була вступила в першу світову війну по стороні західних союзників. Коли така непатріотична постава комуністичної партії почала віддалювати від неї її членів, вона, з метою рятувати комунізм в Італії, мусіла змінити цю поставу і визнати занодто надмірними югословянські територіяльні домагання, обстоюючи думку компромісу і полагодження італьо-югословянського територіяльного спору урядами обох заінтересованих країн. Всежтаки, італійські комуністи не відмовилися від саботування акції Де Ґаспері на мировій конференції в користь злагіднення мирових умов, які конференція накидувала Італії, закидуючи йому прислужництво англо-американському капіталізмові, тощо, — що, зрештою, і тепер є аргументом їхньої кампанії проти всього того, що наближує Італію до англо-саських потуг.

(Кінець буде).



ВЖЕ МОЖНА КУПИТИ В КНИГАРНІ „СВОБОДИ"!
Нову цінну і на часі книжку
„НА КРИЛАХ В УКРАЇНУ"
Вірші СТЕПАНА МУСІЙЧУКА.
Кожний свідомий українець і українка повинні мати і прочитати цю книжку. — Ціна $1.00.
Книжка має 190 сторінок і містить 149 віршів. Надається до деклямацій на різні патріотичні оказії, як: Дні Матерей, Листопадові Свята, Свята шкільні, Свята церковні, Привіти, Гимни, Присвяти, Думки і пісні.
SVOBODA, P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

В боротьбі за життя 300,000 наших братів і сестер

Ввесь український нарід переживає сьогодні найгрізніше лихоліття своєї однаково славної, як і трагічної історії. Мільйони українців на своїй политій кровю, засіяній трупом та вкритій руїною землі зазнають найбільшої неволі та найжорстокіших знущань від безпощадного ворога.

Тільки незначній частині українців заощадила доля тих усіх страхіть і страждань неволі. Тільки відносно мала кількість українців, яких доля, чи недоля, завела в тричі благословенну, бо вільну Землю Вашингтона, в Канаду, чи до південно-американських країн, не мають потреби дрожати, що ворог кожної хвилини може вкоротити їм віку, що може взяти їх но муки. Тільки ця мала кількість українців не потребує сьогодні шукати окрушинок хліба по чужих смітниках, щоби бодай обдурити, якщо вже не можна заспокоїти, дошкульний голод. На цю малу частину щасливих українців звернені сьогодні очі многострадальної української нації, до них простягнені руки мільойнів їх братів і до них звернений розпучливий голос: РЯТУЙТЕ!

В благочинній допомоговій акції ми, американські українці, мусимо зайняти перше місце. Бо тільки ми маємо до цего всі передумови

Не маючи можности простягнути допомічну руку нашим братам в неволі на рідній землі, тим більші обовязки спадають на нас у відношенні до тих трьохсот тисяч наших братів, які вирвались зпід смертельної небезпеки на батьківщині та попали в загрозливе положення на скитанні. Шість років найбільших военних страхіть, вже два роки нелюдських поневірянь на скитанні, постійне полювання на них, як на диких звірів, постійні „скрінінґи", постійні погрози, голод, холод, обида! Колиж, нарешті, скінчаться ці знущання над невинними людьми?

Ми, американські українці, вільні громадяни цеї великої й багатої країни, мусимо сказати тут наше слово, мусимо врятувати наших братів. Цеж триста тисяч найкращих людей, в тому 25 тисяч нелітних дітей, кілька тисяч інвалідів і калік, кілька тисяч старців і хворих, десятки тисяч жінок, що досі вже перейшли всі тортури пекла! Чи ми, їхні брати, дозволимо, щоб вони терпіли і страждали та, проклинаючи свою долю і нас, серед старждань умирали? Чи зазнали б ми будьколи в житті ще радости з нашої волі та з нашого дорібку, якщоб ми дозволили загинути цим трьом соткам тисяч наших братів на скитанні? Чи не цурались би нас наші власні діти, якщоб ми дозволили загинути тисячам дітей наших братів і сестер на скитанні?

Найголовнішим завданням ЗУАДКомітету на найближчий час є:

1. Забезпечити цілу масу українських скитальників перед дальшими ворожими наступами на них та добитися для них основних людських прав на життя і на свободу.

2. Добитися для них дозволу на переїзд у вільні країни, насамперед до Злучених Держав Америки, де вони могли б почати знову нормальне життя і свою творчу працю на благо цілого людства.

3. Заки це станеться, ми мусимо забезпечити їм найконечнішу допомогу харчами, одягом і лікарствами для хворих та окремою доживою для дітей і матерей.

4. Навіть в цих грізних скитальчих обставинах наші брати виявляють велику культурну активність і серед холоду та голоду, в найбільших злиднях вони не перестають творити культурні вартості, якими може пишатися ввесь український нарід та які вийдуть на добро й славу цілому людству. І в цьому ми мусимо їм дати найконечнішу матеріяльну допомогу.

Ці завдання ЗУАДКомітет зможе виконати тільки при найбільшій співпраці і піддержці цілого американсько-українського громадянства. Тут в першу чергу треба створити відповідний фонд, без якого була б неможлива ані оборонна, ані допомогова акція.

Перше Загальне Зібрання Комітету ухвалило зібрати в цьому році бодай двісті тисяч долярів. Нашим обовязком буде доказати, що цей брак віри в нашу добру волю, виявлений нашими представниками, не є виправданий і ми зложимо не двісті тисяч, але бодай один мільйон. Це було б пересічно навіть не по чотири доляри на допомогу кожному скитальникові. Ці фонди ми можемо зложити, якщо:

1. Кожний американський українець стане спомагаючим членом ЗУАДКомітету та заплатить річну вкладку 5 долярів, а кожна організація стане дійсним членом та заплатить річну вкладку 10 долярів.

2. Якщо кожний добровільно оподаткує себе та призначить раз в рік свій одноденний заробіток на допомогові цілі.

3. Якщо дохід з усіх імпрез будемо призначати і негайно пересилати до розпорядження ЗУАДКомітету.

4. Якщо при кожній нагоді, при кожному родинному, чи громадському святі памятатимемо про 300,000 наших знедолених скитальників та складатимемо добровільні датки їм на допомогу.

5. Якщо кожний, кому Господь допоміг доробитися більшого майна, стане меценатом нашого Комітету та призначить більшу суму на допомогову акцію.

Рівночасно з посиленою збірковою акцією, наше громадянство повинно сказати теж своє слово в обороні скитальників, організуючи масові віча та висилаючи відповідні заяви нашому урядові, домагаючись зміни іміграційних законів та допущення українських скитальників до Злучених Держав. В усіх цих справах ЗУАДКомітет постійно проголошує в нашій пресі відповідні поучення та радить і допомагає безпосередньо в поодиноких випадках.

Американські українці! Від нас у великій мірі залежить життя, або смерть 300,000 наших рідних братів і сестер. На нас звернені очі, у нас їхня надія, до нас простягнені їхні руки! ДОПОМОЖІМО! РЯТУЙМО ЇХ!

ЗЛУЧЕНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ ДОПОМОГОВИЙ КОМІТЕТ:

Адв. Іван Панчук, предсідник;
Евген Рогач, касієр;
Д-р Павло Дубас, секретар;
Д-р Володимир Ґалан, екзекутивний директор;
Микола Мурашко, д-р Лонгин Цегельський, Олена Лотоцька, Іванна Бенцаль, адв. Роман І. Смук, місто-предсідники;
Роман Слободян, Василь Шабатура, Василь Довгань, Анастазія Вагнер, Антін Маланчук, контрольори;

Директори: **Дмитро Галичин, Евфемія Гузар, Катерина Джорджія, Лев Добрянський, Богдан Катамай, Дарія Кульчицька, Марія Лехицька, Калина Лисюк, Анастазія Настюк, Микола Олексик, Іванна Подоля, Дмитро Чернявський, проф. Микола Чубатий, Степан Шумейко.**

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

ЗА УКРАЇНСЬКЕ МОРЕ

Велика Березнева Революція, в ході якої повстала незалежна Українська Держава, висунула на порядок дня питання морських границь України. У міжнародному маштабі — хоч дуже несміло (зреченя Криму!) — це питання було поставлене в час переговорів у Берестї. Його тоді не розвязано згідно з укр. державним інтересом, але похід запорізького корпусу під проводом полк. Болбочана у квітні 1918 р. був виявом зрозуміння укр. державницьких інтересів, а піднесення на кораблях чорноморської фльоти українських прапорів 29. квітня 1918 р. — хоч без більшого практичного значення, мало зате велике значення моральне, бо це було нав'язанням до славних традицій **українського моря** княжної і козацької доби.

Сьогодні зайвим буде доказувати вагу і значення власного моря для держави. — Численні війни за панування над морем протягом історії наглядно говорять нам про те, яку важну ролю відограє море у розвитку сили й могутности країни. Історія теж говорить нам, що з хвилиною, коли в боях падуть додолу переможені стяги країни, що досі гордо лопотіли на щоглах кораблів, починається її упадок. Картагена, Венеція, Еспанія, Португалія — країни, що їх панування над морем підняло до вершин могутности, страта того ж панування спричинила їх занепад. А що забезпечило могутність і володіння світом за Англією та США? Завдяки чому піднялась на деякий час до рівня світової потуги Японія? Защо велись дві великі світові війни?

За панування над морем! За оволодіння морськими шляхами, які запевняють вигідний і легкий зв'язок з усіми континентами, а вслід за тим захоплення світових ринків у свої руки, оцієї гарантії матеріяльного багатства країни, її незалежности, сили й могутности. Бо великі народи стають великими і вповні незалежними з тою хвилиною, коли опановують море. „Море утривалює незалежність народам, які уміють його загнуздати. Потяг доморя завжди товаришить потягові до незалежности".

Українська історія має сторінки, записані фактами боротьби нашого народу за оволодіння морем, за доступ до нього. Починаючи від років, в яких формувалась українська держава через княжу і козацьку добу аж до найновіших часів, — ішли змагання за те, щоб побережжя Чорного моря було в укр. руках. Протягом століть Україні удалось остаточно заселити чорноморське і озівське побережжя. Від гирла Дунаю по Туапсе ціле побережжя заселили українці, зберігаючи тим самим Чорне море для України. Значення цього факту зростає ще більше, коли ми усвідомимо собі систему водних шляхів на Україні, яка дає можливість получити Північне море з Чорним, що запевнює для України осереднє положення не тільки для шляхів схід-захід, але й північ-південь. Це все, при наявності прекрасних більших і менших портів на побережжі Чорного моря (Одеса, Миколаїв, Херсон, Севастопіль, Маріюпіль, Таганріг, Новоросійське, Туапсе) і природних багатств України може бути повною запорукою скорого й буйного ровзитку сили й могутности самостійности української держави.

З того погляду приходиться підкреслити велике значення походу Болбочана на Крим. Цей похід, повний очайдушности і героїзму українських вояків, був маніфестацією зрілости української державної думки. „Це був майже тріюмфальний похід" — пише у своїх „Споминах з 1918 р." сотник Монкевич — „учасники якого на ціле життя не забудуть його... Ніде по всій Україні не зустрічали українського війська з таким ентузіязмом, з такими оваціями і з таким захоплення, як робило це населення Симферополя. Усі вулиці були удекоровані цвітами і переповнені публікою, що радісно витала Болбочана".

Квітневий похід Болбочана був безпосередньою причиною рішення представництва чорноморської фльоти підняти український прапор. Він приспішив процес формування самостійної української державної фльоти. Березнева Революція й повстання української держави не залишилися без впливу на тодішню російську чорноморську фльоту, яка за особовим складом у більшості була українською. Представники фльоти брали участь у І. Військовому З'їзді у Києві. У жовні 1917 р. деякі кораблі піднесли український прапор, а в листопаді того ж року наступив уже поділ военної фльоти на українську й російську. В ході воєнних дій між Україною і большевицькою Росією з початком 1918 р., большевикам вдалося опанувати чорноморську фльоту і порти. По відступі большевиків з України ситуація була не вияснена аж до квітня 1918 р. Щойно на вістку про похід запорізького корпусу на Крим, адмірал Саблін видав 22. квітня наказ до фльоти: „Всі судна, портове майно й укріплення, які знаходяться в пристанях Криму та на його побережжі є власністю Української Народної Республіки. Тому наказую скрізь, де треба, вивісити українські прапори".

29. квітня 1918 р. в 16-ій годині з адміральського корабля „Ґеорґій Побідоносець" подано всій военній чорноморській фльоті, що находилась тоді майже в цілості в севастопольському порті, наказ: — **„Фльоті підняти український прапор".**

„Настав історичний момент і впали червоні прапори. Почулася команда „стати до борту". Залога стала лицем до середини корабля. „На прапор і ґюйс — струнко!" — „Український прапор піднести!" — І під сурми й свистіння підстаршин-моряків злетів вгору український прапор". (С. Шрамченко: „День свята Української Державної Фльоти").

Дальші події і окупація Криму не дозволили опанувати чорноморського побережжя. Під кінець 1918 р. його окупують англійці й французи. В той же час ліквідовано рештки чорноморської фльоти, а вже в 1920 р. ціле побережжя зайняли большевицькі війська.

В час існування української держави протягом 1919 року створене Морське Міністерство проводило підготовку кадрів моряків, як теж опрацювало плян докінчення будови кораблів у миколаївських доках, з думкою все таки назад здобути для української держави чорноморське побережжя.

Та розвиток подій перекреслив пляни й сподівання. Українські морські прапори вже вдруге не залопотіли на кораблях. Вони ждуть на цей момент, коли український народ відносить власну суверенну державність на українських землях і встановить свою владу на чорноморському побережжі. Тоді знову буде відновлена Українська Державна Флота, що під прапорами вільної України пропливатиме моря. („Час").

М. Сосновський.

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗУ

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ:

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК:
МИКОЛА МУРАШКО,
81-83 Grand St., Jersey City 3. N. J.
ЗАСТУПНИК ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА:
ГРИГОРІЙ ГЕРМАН,
9 E. Jackson St., Wilkes-Barre, Pa.
ЗАСТУПНИЦЯ ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА:
МАРІЯ МАЛЕВИЧ,
230 E. Agnew Ave., Pittsburgh 10, Pa.
ГОЛОВНИЙ СЕКРЕТАР:
ДМИТРО ГАЛИЧИН
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
ГОЛОВНИЙ КАСІЄР:
РОМАН СЛОБОДЯН,
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:
ДМИТРО КАПІТУЛА,
13 S. Hancock St., McAdoo, Pa.
ВОЛОДИМИР ГІРНЯК
1 Craik Ave., Kingsway, Toronto 9, Ont., Canada
Д-р АМВРОСІЙ Т. КІБЗЕЙ,
11903 Jos. Campau Ave., Detroit, Mich.
ІВАН В. ІВАНЧУК
8930 Manor, Detroit 4, Mich.
СТЕПАН КУРОПАСЬ,
2930 N. Montclaire St., Chicago, Ill.

ГОЛОВНІ РАДНІ:
ПАВЛО ДУДА
2294 Howard Ave., Windsor, Ont., Canada.
СТЕФАН СЛОБОДЯН,
1323 N. 16th St., Philadelphia, Pa.
ІВАН РОМАНИШИН,
711 Grove St., Irvington, N. J.
ТАРАС ШПІКУЛА,
5466 W. Haddon Ave., Chicago, Ill.
ВОЛОДИМИР ДІДИК,
6711 Rutland Ave., Detroit, Mich.
ГЕНОВЕФА ЗЕПКО,
1369 Brown St., Akron, O.
МИКОЛА ДАВИСКИБА,
11 Rosewood St., Mattapan, Mass.
ІВАН КОКОЛЬСЬКИЙ
23 Fairlawn Ave., P. O. Box 467 Woonsocket, R. I.
ДМИТРО ШМАҐАЛА,
4037 Riveredge St., Clevtland, Ohio
ОЛЕНА ШТОГРИН
4753 N. Hutchinson St., Phila 14, Pa.
ПЕТРО КУЧМА
95 East 7th St., New York 3, N. Y.

Головна канцелярія У. Н. Союзу знаходиться у власнім домі під числом 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.

Почтова адреса У. Н. Союзу: P. O. Box 76, Jersey City 3, N. J.
Telephone: BErgen 4-1016.

КНИЖЕЧКИ
— для —
МОЛОДИХ ЧИТАЧІВ
ДЛЯ САМИХ НАЙМОЛОДШИХ.
Нині, коли кожна дитина, кожний хлопець і кожна дівчина, читає книжечки з наймолодших літ, не можна й наших дітей, хочби наймолодших, лишати без книжечки.
Наступні книжечки можуть ущасливити молодих читачів:
ЗОЛОТА РИБКА, Мирона Долі. Віршована казка з ілюстраціями А. Манастирського — 15¢
МАТИ - СТРАДАЛЬНИЦЯ. Образець із побуту українських виселенців в таборі у Ґмінді. Написала Марійка Підгірянка, ілюстрував А. Манастирський — 15¢
МАЛИЙ БАНДУРИСТ, збірка пісень для дітей, М. Таранька — 20¢
ПРИГОДИ КАЧУРИКА, написав Б. Герц, з рисунками — 15¢
ВСІ ЦІ КНИЖЕЧКИ РАЗОМ 50 центів.
Замовлення шліть до:
"Svoboda"
BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Українська еміграція в Европі

І САНІТАРНО-ХАРИТАТИВНА СЛУЖБА.

2)

Заборонили акцію Червоного Хреста, заборонили фірму, **але в історії** річі влада не мала застережень щодо самого **характеру діяльности** і дозволила де-факто на працю під **фірмою** СХС, себ-то під амофором **Церкви**. І Греко-Католицька Адміністрація в Німеччині і вищі представники Ватикану при Головній Кватирі аліянтських військ підтримали цю організацію. Рівнож з боку Української Автокефальної Православної Церкви СХС стрінула саме прихильне становище і моральну підтримку.

Живий контакт з Міжнародним Червоним Хрестом, як з його Делегатурою в Мюнхені, так і в Представництві при Головній Кватирі у Франкфурті мав своїм **наслідком** вислання Женевською Централею МЧХ до всіх її Делегатур обіжника в якому прихильно було з'ясоване положення української еміграції взагалі, а зокрема закликано всі Делегатури до співпраці з СХС, як з корисною Санітарно - харитативною організацією, зовсім близькою по своьому характеру до Червоного Хреста. Ці відносини з МЧХ, які ціхувала прихильність і повне зрозуміння правного і фактичного стану речей щораз то кращали. МЧХ не раз приходив з посильною помічью чи то харчами для „приватників", чи ліками, чи цигарками і т. д. Звичайно для великої маси нашої еміграції це все було занадто не вистарчаючим, але не сила була наша входити в компетенцію УНРРА, яка одна мала можність — кому й що дати, а кому ні.

Щодо **організаційної розбудови СХС** то засадничо всі її клітини, починаючи від Головної Управи і кінчаючи на Станиці побудовании в такий спосіб. Існує виконний орган — Управа і громадсько - контрольний орган — Рада. Не менш одного разу до року скликаються загальні збори, які вибирають обидва органи після статуту. Управа складається з Президії і службовців. Не менш одного разу на 3 місяці Рада має зібратися і вислухати звіту Управи за минулий час. Станиці висилають своїх делегатів до Краєвих Рад, а Краєві до Головної. В Головній Раді крім того беруть участь представники центральних Українських установ і індивідуально запрошені авторитетні громадські діячі.

В Головній Раді і Управі, а також і в Краєвих та Станичних Радах беруть з уряду участь також представники обох українських Церков.

Медично-санітарна опіка, завдяки досить численому лікарському персоналові на еміграції (до 300 лікарів крім помічного персоналу), поставлена досить добре, особливо в осередках, де СХС вдалося організувати свої власні амбулаторії, яких нажаль незалежних від УНРРРА залишилося лише 5. В Мюнхені від перших же днів існування амбуляторія розвязалася в правдиву поліклініку з 12 лікарями-спеціялістами і помічним персоналом. Тисячі хворих обслуговує ця поліклініка, виконує аналізи крови, досліди сечі і т. д. На провінції, поза 4 амбуляторіями СХС, працюють амбуляторії УНРРА де занято багато лікарів українців, так само в деяких шпиталях УНРРА вдалося нашим лікарям хоч частинно заняти визначні пости.

Лікарське Об'єднання на еміграції поруч з СХС слідкує за тим щоб ні один лікар не залишався не використаним для акції медично санітарної по всіх осередках розселення наших людей. За ініціятивою наших лікарів утворено коло 30 порадень для матерей і дітей, які мають під своїм сталим доглядом коло 4 тисячі дітей, що є зовсім не вистарчаючим при загальній масі дітей в два або три рази більший.

Стан здоровя дітей, як подає статистика, є дуже занепокоюючий. Недоживлення сягає 25%, хворих на кривуху, залози, бронхит і внутрішні хвороби — 30%. В цім випадку СХС мусить алярмувати якнайширші кола европейської еміграції, як рівнож і нашу заокеанську еміграцію. Тут потрібна негайна поміч і харчами, особливо багатими на вітаміни і відповідними ліками.

Коли говорити про людей зовсім нездатних до праці, хворих і немічних, то загальна статистика подає таких коло 6,000. Поміч харчами і ліками тут так само не сміє бути ані запізненою ані недостатньою. Це число напевно побільшиться в зв'язку з ліквідацією таборів і погіршення умов житлових і прохарчування.

Туберкульозних хворих вдалося охопити коло 1,000, які обслуговуються протитуберкулічними порадиями. І тут особливо відчувається брак відповідних харчів та ліків.

Інвалідів зареєстровано коло 500. Не всім далося дати протези, на такі видатки нажаль не спроможна наша до краю зубожіла еміграція. Відома сердечність і жертвенність наших заокеанських братів тут може статися єдиним рятунком.

СХС опікується б. політичними вязнями, яких в Німеччині та Австрії налічується до 2,500 людей, в інших европейських країнах коло 50. Що перетерпіли ті люди в німецьких концентраційних таборах всім відомо. Майже всі вязні без виключення мають зіпсовані зуби, важко хворих 315 осіб, з того 205 на легені, 56 на шлункові хвороби, 45 на ревматичні, 35 на шкірні (все винесли з таборів).

З 2,000 студентів, що студіюють в Німеччині та Австрії велика кількість є загрожених на туберкольозу, стан прохарчування є зовсім незадовільний, гуртожитки і їдальні дуже далекі від гігієнічно-санітарної досконалості. Молодь студіює в голоді і холоді і тут кожна кількість харчів, одежи і грошей є стало некучою потребою.

Повторюємо — ці цифри є на сьогодня, але жалюгідний перебіг надій і різні несподіванки, експерименти, які принесе ще доля нашому скитальству — той стан можуть погіршити. І тому СХС мусить бити на сполох і кликати: — Поможіть! Поможіть нашим хворим, дітям, інвалідам, студентам — молоді. Не допустіть, щоб зима 1947-48 року здесяткувала наших дітей і молодь, рятуйте наших хворих і інвалідів!

Говорячи про медично-санітарну опіку, згадаємо також про акцію СХС **школення помічного мед.-санітарного персоналу** і та ділянка не буде занедбана.

Коло півтора десятка більших таборів під наглядом СХС влаштували „курси" „мед.-сестер" і „першої допомоги". Випущені нові кадри помічного персоналу, який особливо буде придатний в недалекій майбутности — чи то на европейських теренах чи то при грядучих мандрівках нашої еміграції. Кадри такого персоналу належить ще побільшити, поширивши сітку курсів і видаючи потрібну літературу, якої брак.

Для ширення і **пропаганди засад гігієни** і береження здоровля СХС організує також низку лікарських рефератів, яких в 1946 р. виголошено було 49 при 26 Станицях.

Допомога полоненим велася від самого початку існування Мюнхенського центру. В картотеці СХС зареєстровано більше 12 тисяч полонених з 7 таборів в Німеччині, 5 — в Австрії, і в Ріміні в Італії. Крім того вишукувалося часом з дуже великими трудноцами хворих полонених, розкиданих по численних лазаретах Німеччини та Австрії.

(Кінець буде).

Скитальці дякують за одержану допомогу

Дмитро С., Шуффенгаусен, Німеччина: Отсим складаю Українському Допомоговому Комітетові та цілому українському громадянству в Америці найщирішу подяку за присланy мені допомогу. Я одержав одне убрання в комплеті, дві пари скарпеток та пять штук консерв і щераз дякую за цю велику допомогу та щиру опіку...

Роман З., Мельріхсштадт, Німеччина: Не маю слів, щоб висловити Вам подяку за таку велику і радісну для мене допомогу: оце 5. квітня, якраз перед Великоднем, я одержав висланий Вами харчовий пакунок КАРЕ. Дякую.

Ольга Г., Віллях, Австрія: Цілою родиною складаємо Вам найщирішу подяку за надіслані нам пакунки КАРЕ. Кожна матеріяльна допомога, чи просто добросердечна увага в наших нещасливих обставинах важить далеко більше, ніж будьколи. Вашу допомогу оцінюємо як ознаку незвичайного зрозуміння для обездолених братів Українців. Хай Бог відлячить сторицею всім тим, що приклали руку до цього великого діла й надалі благословить Вашу почесну роботу...

Орест М., Грац, Австрія: Отсим складаю Вам свою щиру подяку за Вашу цінну поміч. Сердечне Вам спасибі за пакунок КАРЕ, що оце кілька днів тому мав радість його одержати. Тепер уже здоровію і дуже прохаю Вас — не занехайте мене і на майбутнє, бо мені ще богато потрібно до здоровля. А я так бажав би бути здоровим, щоб могти ще працювати для своїх...

Іван І., Месніль, Франція: Найсердечнішу подяку пересилаю за одержаний пакунок. Із душі і серця дякую, що причинились в тяжкій недолі бо якраз лежав хворий...

О. Бер.: Ми одержали від Вас пакунок КАРЕ для сироти Андрія З. В наших скитальчих умовинах це велика і цінна допомога бездомній дитині і ми складаємо Вам за це щиру подяку...

Ольга Ш., Прага, Чехословаччина: Дві Ваші посилки, одну з їжою, а другу з одягом, я одержала, за що складаю щиру подяку. Це для нас велика радість, що наші брати про нас не забувають в нашій великій біді...

Володимир Р., Ст. Вейт, Австрія: Складаю щераз щиру подяку за так дорогоцінну посилку для мене, як пакунок КАРЕ...

Богдан К. Відень, Австрія: Дозвольте мені висловити Вам якнайщирішу подяку за харчовий пакунок КАРЕ. Це велика радість переконатися, що ще є хтось на світі, що інтересується долею бездомних скитальців, що брати за океаном щиро зацікавлені нашою судьбою, що ми не є самі... Ви мабуть самі не здаєте собі справи з того, яке добродійство Ви робите і яку неоцінену вартість має Ваша допомога для того, хто нізвідки ніякої допомоги не може сподіватися...

Ярослав К., Ноймаркт, Австрія: Уважаю своїм обовязком зложити на Ваші руки сердечну подяку за висилку мені пакунку КАРЕ, який я недавно одержав. Спасибі усім жертводавцям, що зрозуміли нашу недолю та стараються осолодити нашу гірку долю своїми дарами. Хай Бог благословить Вас усіх...

Родина С., Мец, Франція: Висилаємо Вам велику подяку за присланий нам пакунок з продуктами. Ваші дарунки є для нас великою матеріяльною і ще більше моральною допомогою, бо ми оцінюємо їх як вияв високости душ Ваших, вияв щирої любови до нас скитальників та великого над нами піклування, а звідси вияв щирої любови до всього народу...

Ростислава Г., Інсбрук, Австрія: Перед кількома днями я одержала від Вас пакунок КАРЕ, за що складаю отсим щиру подяку. Ця допомога прийшла у найбільш критичний для нас час, зогляду на хворобу чоловіка та двоїх дітей...

Тарас Б., Берхтесгаден, Німеччина: Оце кілька днів тому я одержав від Вас харчовий пакунок, за який Вам дуже дяку. Це для мене, сироти без батьків, була перша радість відколи я покинув рідну землю...

Тамара Г., Париж, Франція: Я не маю слів, щоб висловити Вам мою подяку за присланy мені Вами пачку з харчами. Нею я зможу вже підгодувати мою дитину...

Іван Д., Париж, Франція: Від душі прийміть щиру подяку за прислану нам допомогу. Ваші турботи за нас дають нам силу та вливають великі надії на майбутнє; вони зміцнюють духа і волю нашу...

Проф. І. Г.,Зальцбург, Австрія: На днях одержав від Вас пакунок КАРЕ. Хай Господь небесний нагородить сторицею Ваше рідне для нас серце. Будьте певні, що ми бодай частими згадками про Вас в наших молитвах постараємося сплачувати Вам наш довг вдячности...

Михайло П., Берхтесгаден, Німеччина: Я, сирота М. П., складаю Вам сердечну подяку за цю велику допомогу, яку ви мені дали висилкою пакунку КАРЕ...

Чехословаччина: Нижче підписані, отримавши на Ваше розпорядження від шефа фірми КАРЕ 16 харчових пакунків через п-ню ...., котра розділила ці пакунки між 40 особами, засилають Вам свою глибоку, горячу подяку... (Підписи).

Антін Д., Відень, Австрія: Велике Спасибі і сердечну подяку пересилаю Вам за щедрий дар, надісланий мені пакунок КАРЕ...

* * *

Це тільки уривки з малої частини листів, якими українські скитальці висловлюють свою подяку Допомоговому Комітетові та цілому американсько-українському загалові за ту незначну на ділі, але велику для скитальців допомогу. Цілу свою душу вкладають вони в ці листи з подякою за допомогу, яка бодай в маленькій мірі допомагає їм пробитись через грізні дні та вливає надію на кращу будучність. Цю допомогу ми мусимо продовжувати і збільшувати.

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa.

ПОДЯКА

Саме в День Матері, 11. травня 1947 р., коли то мільйони людей віддають поклону своїм матерям, впало на мене й на мого сина Ярослава велике нещастя: Мій син втратив маму, а я втратив вірну дружину,

АНАСТАЗІЮ,
з роду ФІГУРКА.

Вона відійшла від нас, оставивши мрії про виховання нашого сина мені самому.

У цьому нещастю поспішили нам з поміччю і потіхою наші земляки, приятелі, сусіди. Усім їм хочу оцею дорогою подякувати за їх поміч, щоб перенести цей важкий хрест і розраду. З окрема почуваюся до обовязку скласти подяку Максимові й Анні Савицьким і їх дітям за їх безпосередню поміч; гр. П. Задорецькому за проголошення посмертної новинки по радіо; пані Деміляш за догляд небіжки в шпиталі в останних днях її життя; оо. Василіянам за відправу жалібних молитов; Урядові і Членам Тов. „Дністер", від. 361 У. Н. Союзу за участь та обслугу підчас похорону; Урядові У. Н. Союзу й „Свободі" за швидке полагодження урядових справ після смерти членкці. Щиро дякую всім, хто прислав вінці й замовив посмертні богослуження.

Спеціяльну подяку складаю тим, що взяли участь у спільній перекусці по похороні й тоді зложили, згідно з ідеями небіжки, $77.25 на висилку пакунків для односельчан-скитальників.

Спи, Моя Вірна Дружино і Люба Мамо Твого сина та моли Бога за ліпшу долю для українського народу, а ми, що залишилися, будемо сповняти ті обовязки, які Ти любила й ними дорожила.

Горем прибиті: (ог.)
МИХАЙЛО ОЛЕКСІВ, муж;
ЯРОСЛАВ ОЛЕКСІВ, син.

ЗБЕРІГАЙТЕ ДАЛЬШЕ ТОВЩІ!

Такий заклик видав секретар торговлі В. Аверел Гариман. Він каже, що товщі, які лишаються при варенні страв, це важне постачання. Саме з таких відпадків прийшло 600 мільйонів фунтів товщів в 1942 р.

Одначе тепер показується дальша потреба щадити товщі й олії. Зокрема недостає нам тепер промислових товщів. Багато продуктів, які ми вживаємо кожного дня, мусять мати товщі. Згадати б лише про мило й гліцерину, а таких виробів є більше. Тому господині повинні дальше щадити товщі при варенні й смаженні і відносити їх до відповідних місць, як це було давніше.

ПОШУКУЮТЬ

ГУЛЬКА ТОМА пошукує своїх стрийків:

ГУЛЬКУ СЕМЕНА,
котрий перед війною перебував на Мікіз Ракс, і

ГУЛЬКУ ТОМУ,
котрий перед війною жив у Клівленді. Оба походять з села Глубока, коло Фельштина, повіт Самбір. Прошу голоситись на адресу:

МАРІЯ ПЕРІГ
526 E. Dewey Ave., Youngstown, O.

АНДРІЯ ЗАДОРОЖНИЙ, син Івана і Агафії Бойко, село Козівка, повіт Тернопіль, виїхав до Америки в 1905 р., пошукує сестра **МАРІЯ ЗАДОРОЖНА** замужна **БАРАН.** Прошу голоситись на адресу:

ІВАН ДУБАС,
1613 South Ave., Youngstown, O.

1. **ЕВГЕН ОБУХАВСЬКИЙ** шукає **ПИТАКА ЮЛІЯНА** с. Івана зі Слобідки Струсівської.
2. Редактор **ОСТРОВЕРХА МИХАЙЛО** шукає своїх **приятелів.**
3. **ДЖЕК ФЕДІР,** син Романа, шукає:
   а) **ДЖЕКА СВИРИДА і МИХАЙЛА,** синів Івана з с. Ясенів, повіт Броди.
   б) **МАЛИШКІВ МАРІЮ** і її дочку Софію з Ясенева.
   в) **ПЕТРОВИЧА ЛУЦЬКА** з села Підгорці, пов. Золочів.
4. **ТЕОДОР КАЧАЛУБА** з с. Романове Село шукає **ІВАХІВ МАРТУ** зі Ступок.

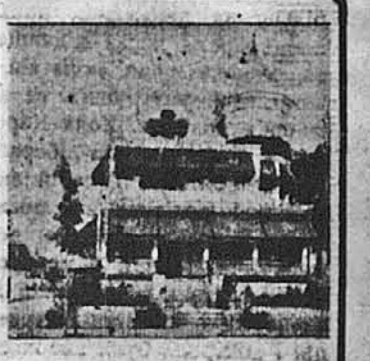
Прошу голоситись:

WOLODYMIR SUSLA
179-81 East 3rd Sareet,
New York, N. Y.

A SMALL POCKET SIZE
DICTIONARY
Is quite valuable. We have a few on hand in the English-Ukrainian languages.
Price $1.50.
SVOBODA
81-83 Grand St., Jersey City 3, N.J.

СЛУЖБА БОЖА ДЛЯ МОЛОДІ
Мелодії побожного характеру, легкі при науці співу, на 2, 3 і 4 голоси
— зладив —
МИХАЙЛО ПОХМУРСЬКИЙ
Слова переведені по латинськи-англійськи для легкої вимови. Цю Службу Божу можна співати з кваліфікованим дириґентом як і звичайними учениками американської школи.
Ціна $2.00.
Замовлення враз з належитістю слати до:
"SVOBODA"
81-83 GRAND STREET (P. O. BOX 346) JERSEY CITY 3, N. J.

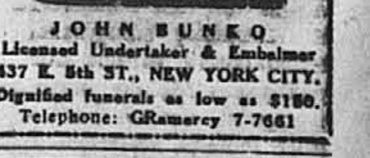
ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL DIRECTOR
& EMBALMER
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ
NEW JERSEY
ЦІНИ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА
У випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
79 Sussex Street
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel. BErgen 4-5131



Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVE.
NEWARK
and IRVINGTON, N. J.
Essex 3-9090
OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО
Завжди ЩАДІТЬ дещо з вашого обезпечення.
Ми уладжуємо прекрасний ЦІЛИЙ ПОХОРОН за $150.00
У випадку смутку в родині кличте:
KAIN MORTUARIES, INC.
Найбільший український погребовий зарядчик в Америці
S. KANAI KAIN, Pres.
433 STATE STREET
PERTH AMBOY, N. J.
Phone PE 4-4646
— or —
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
86 ELIZABETH AVENUE,
NEWARK, N. J.
Phone Bigelow 3-6762
ELIZABETH, N. J.
325 WEST JERSEY STREET
Phone: EL. 2-3611

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребами по ціні так низькій як $150
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.



JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК



Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568
Branch Office and Chapel:
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Bronx, N. Y.
Tel.: MElrose 5-6577

ТАРЗАН, ч. 1620. Вороги Товни.



Коли Тарзан викарабкався на поклад судна, Киретина потихоньки полізла за ним.

„Я розуміюся на кораблях і на моряках!" прошептала вона. „Може я ста ну в пригоді".

Завидно гляділа Товна серед темряви. Її леопарди скавуліли неспокійно.

Несподівано її рука натрапила на щось мягке, що висіло на поручу. Це була шкіра леопарда. Товна відчула, що ці люди, це її вороги.